

pitalformue, eller lad os kalde det Reservecapital, — hvad man nu har Lyft til — som det havde opsparet i Aarene 1869—1874. Det er dette, som jeg i høi Grad maa beklage — jeg har da i alt Fald Lov til at beklage det — at den allerede Statsrevision her ganske har oversprunget den afgjørende Forandring, der skete i dette Forhold i Aaret 1858, og det forekommer mig uforklarligt, hvorledes det allerede Udvalgs Flertal, efter at man har gjort opmærksom derpaa, endnu kan fastholde denne Anskuelse; men jeg kan ikke forklare det paa anden Maade end derved, at det ikke med tilstrækkelig Opmærksomhed maa have eftergaaet de Citater, jeg har tilladt mig at fremkomme med i min Mindretalsbetænkning. Thi den, som har læst de paagjældende Steder i Rigsdagstidenden, kan ikke længere være i nogenformelt Tvivl om, at det den Gang blev slaet fast, at Reservecapitalen ikke længere skulde være underkastet Bevilling, men at den skulde staa til Regjeringens Raadighed, saaledes at, hvad der var Underbalancen i det ene Aar, kunde dækkes af det, der var indbundet i det foregaaende Aar, og som laa i Reservecapitalen. Dette skal jeg tillade mig at eftervise. Jeg kommer derved unegtelig til at maatte anføre en Del Citater, det kan ikke undgaaes — jeg skal gjøre det saa kort som muligt —, men de Herrer ville indse, at det efter denne Sags Beskaffenhed ikke er muligt at føre Bevis uden igjennem en Fremhøvelse af de paagjældende Momenter. Naar man gjenlemler Betænkningen fra Finantsudvalget over Finantslovsforslaget for 1859—60, der findes i Anhang B. for 10de Session, Sp. 45 ff., vil man finde, at Udvalget under 6) (E—c.) ytrer, at det maa erkjendes, „at den forandrede Form, hvori Budgettet for det kongelige Theater og Kapel er optaget i Finantslovsforslaget, i det Væsentlige er overensstemmende med, hvad der tidligere er udtalt i det billiget af Rigsdagen“, og at det derfor, „i det Væsentlige Intet har imod den foreslaaede Forandring“, men dog maa tilraade Thinget, at antage nogle Tillæg og Modifikationer. Derpaa siger Udvalget videre: „Eftersom Dplysning meddeles her to Skrivelser, en fra Kultusministeriet og en fra Theaterdirektionen. Først kommer Ministeriets Skrivelse, hvori det gjør Rede for den forandrede Stilling, som der nu skulde indtræde med Hensyn til Theatret, og den henviser til den anden aftrykte Skrivelse fra Theaterdirektionen, hvori de egentlige Motiver til Forandringen findes. Hvad staa der nu heri? Der udvikles her, hvorledes det har været Theatret til Ulempe og Stade, at det hidtil har været undergivet Rigsdagens Bevilling med Hensyn til de enkelte Poster, der har været hindrende for den frie Udvikling, som alene kunde muliggjøre, at man i det rette Tidspunkt ved en betimelig Anvendelse af Pengene kunde staffe sig Noget, som man i høi Grad trængte til, medens man efter den hidtil værende Tilstand havde maatte afvente,

at Sagen kunde blive forelagt den næste Rigsdag, og saa siges der: „I nogen Forbindelse hermed og som en naturlig Konsekvens af den Stilling, der allerede er givet Theatret gjennem de sidste Aars Finantslove, ifølge hvilken Theatret nu oppebærer et bestemt aarligt Tilskud og paa den ene Side beholder til Disposition, hvad det i et Aar kan erhverve Mere, end der behøves til dets Udgifter, men paa den anden Side heller ikke har Krav paa noget forøget Tilskud, naar Indtægterne i et andet Aar ikke strække til til at dække Udgifterne, staaer den Tanke, at de Bestemmelser, der som Følge af denne Ordning ikke længer umiddelbart interessere Statens Finantser, udgaa af Finantsloven.“ Utsaa, man siger: Theatret skal paa den ene Side faae en vis Disposition over, hvad det i et Aar kan erhverve Mere, end det har behøvet til sine Udgifter, og denne Tanke skal udtrykkes derved, at de Positioner, der tidligere have været paa Finantsloven, navnlig med Hensyn til Reservecapitalen, skulde udgaa. Det Samme gjenføres senere her. For at man kan eftergaa, hvad jeg oplæser, skal jeg sige, at, hvad jeg her har oplæst, findes Sp. 51—52 og senere følge Sp. 55—56: „thi det vil være indlysende, at ikke blot Ministeriet vil være høilig interesseret i at modvirke en hensigtsløs Anvendelse af Theatrets Midler, men at ogsaa Theatrets Direktion, naar Theatret selv beholder et muligt Overskud af dets Virksomhed, og der ved Hjælp af et saadant kan blive Udvei til at udvirke Goder for Theatret, som ellers ikke kunde naas, vil være stærkt opfordret til ved Siden af dens Bestræbelser for i enhver Henseende at fyldestgjøre, hvad Kunsten og et Nationaltheaters Værdighed fordrer, tillige at anvende al Sparommelighed.“ Uter her siges med de rene og klareste Ord, at Meningen var, at Theatret skulde beholde et muligt Overskud af dets Virksomhed, og saa siges der videre: „Naar den ovennævnte Udtalelse af Folkethingets Udvalg lægges til Grund for Budgettets Ordning, vil der formentlig ikkun være Anledning til i Finantsloven at optage Bestemmelser om følgende Poster i Budgettet.“ Der nævnes saa Post 1. 3. og 7. og fortsættes: „Derimod ville følgende Poster kunne udgaa af Finantsloven,“ hvoriblandt desværre Reservecapitalen, idet det hedder: „Reservecapitalen, hvorved det iøvrigt er en Selvfølge, at det een Gang stipulerede Afdrag paa Laanet til Bygningen vedbliver at paahvile Theatret som en Forpligtelse.“ Jeg spørger nu: Kan noget Mennekte, efter at have læst dette, være i mindste Tvivl om, hvad Hensigten den Gang var, hvad det var, Regjeringen foreslog, og hvad det var, Rigsdagen gif ind paa? Kan man blot være i Tvivl derom? Man vil maaske sige: Men blev dette ogsaa klart opfattet af Rigsdagen og klart fremstillet fra Regjeringens Side under Forhandlingerne. I den Anledning skal jeg tillade mig at fremdrage Udtalelser fra to